

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

Il. Iac. Sadoletvs Episc. Carpent. Ioan. Bellaio Episc. Parisiensi S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69244)

deas his à quibus diligere. Quod cum ita esse mihi persuaserim, id à te institui petere, quod mihi hoc tempore maximum esset, maximeq; necessarium. Paulus Sadoletus mei filius fratris, adolescens institutus sanè quàm liberaliter, mihi iampridem a patre traditus, à me pro filio educatus est. Is affectus cupiditate visenda aulæ Regiæ, & eius cognoscendi, ac meo etiam nomine venerandi Regis, de cuius plurimis ac maximis virtutibus quotidie & à me permulta, & a multis sæpè audit, istuc venit: quædam illi etiam expositurus, quæ à me mandata sunt. Eum ego & tibi, & Langæo fratri tuo potissimum commendo. Quamquam enim non egeo aliorum amicorum & benevolentium copia, vel abundo etiam potius: tamen omnium hominū nemo est, quem ego malim adhibere in meis negotiis atque rebus, quàm alterum vestrum. In quibus mea omnis reposita est fiducia, vos fraternè & amanter curaturos, ut ea quæ ego volo, quemadmodum quidem volo, ita maximè fiant. Quid autem velim, & quamobrem istuc miserim, ex Paulo ipso cognosces. Ei portò mandavi, ut nihil omnino agere aggredere, nisi conuento prius Langæo: quem fortè in aula si non offendisset, ad te adiret, omniaque gereret de vestra potissimum autoritate ac sententia. Quapropter peto à te, ut hunc adolescentem, mihi & charum admodum, & probatum, omni humanitate tua excipias. Ego si ea abs te officia expecto, quæ tibi vicissim si casus ita ferret, libentissimè tributurus essem: non tibi id mirum videri aut nouum debet. siquidem ex illis artibus literisque liberalissimis, in quibus instituti ambo atque educati sumus, sic didicimus, inter bonos agi liberè omnia, & familiariter oportere. Quorum verborum vim si attenderit, hoc profectò statues, & tuam mihi paratam benevolentiam semper præsto esse debere, & meam tibi: quod à parte tua sperare, à mea polliceri tibi possum. Vale, & nos dilige tui amantissimos. Carpentoracii, M.D. XXXII.

I I.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARPENT.

Ioan. Bellaio Episc. Parisiensi S. P. D.

CVM aduentus Pauli summa me lætitia affectit, propterea quod paterna illum iamdudum charitate complexus, eius ingenio, probitate, modestia, sic delector, ut omnia quæ parentibus à benè moratis liberis iucunda accidere solent, ab illo mihi accidant: tum verò cumulatsum maximo gaudeo, cum de tua erga me atque illum voluntate, de quibus omnibus officiis, quæ

que mihi abfenti in illo preftitiffi, ipfius testimonio & verbis sum
 coloctus. Que quidem non folum illo exponente cognita mihi
 funt, fed tuis etiam humaniffimis & elegantiffimis literis con-
 firmata. Ego verè (fic tua & mea falus perpetuè mi Bellai Deo
 credidit) vt iftum animum tuum erga nos, amorem, ftudium,
 omnibus fortunæ premis & honoribus antepono. Non enim
 cuiquam dabo in rebus humanis elfe oprabilius, quam diligi
 ab his, qui propter virtutem & nobilitatem, digniffimi ipfi funt
 ad hos, qui propter virtutem & nobilitatem, digniffimi ipfi funt
 & tibi qui es mihi chariffimus, ego quoque viciffim (vt video)
 non inamabilis fum: & mihi ipfe gratulor, & tibi gratias ago.
 Quod nobis tuam opem & operam paratam defers, fi quid mihi,
 vel Paulo iftic fuerit opus, ego promiffionem tuam neque con-
 temno, & tamen iftam tuam voluntatem omnium promiffio-
 num certè habeo chariorem. Te enim ipfum potiùs expeto exi-
 miffime in te bonum, & in Langao fratre tuo mihi constitu-
 tum est, quos habeo ambos, quibus non benevolentia folùm,
 fed vero etiam iudicio fim amiciffimus. Quod quidem latius
 enim manar, & in illum fratrem veftrum, qui Lutetia in fena-
 tum est cooptatus, & in vniuerfam domum familiamque ve-
 ftram. E qua cum videam qui exoriantur viri, quibus ingenij & a-
 nimum ornamens prediti, de generis veftri indole ac difciplina
 id ftatuo quod necelle est, elfe illam in laude virtutis raram, in
 exemplo propè admirabilem. Quid enim veftra ifta comitate, &
 in obfequendi ftudio, diligentia, fedulitateque fpectatus? Sed
 hoc que maiorem copiam orationis defiderant, in aliud tempus
 differendo funt. Regi ifti maximo, ac preftantiffimo, ego iam-
 pridem omni obferuantia & amore me addixi: cum aliis quidem
 etiam de caufis, vel quod ita debeo (fum etenim illius iuri pote-
 ftatis fubiectus) vel quod ipfe humanitate, beneficentia, magni-
 tudine animi, omnium cultum amoremque demeretur. Verùm il-
 la tamen precipuè me induxit ratio, quod ipfius animum pro-
 pium erga bonas literas, dignum elfe arbitror, cui ab eifdè lite-
 ris & artib. quas amat, honos & gratia referatur. Quarum ille artium
 caufis cum mihi nonnihil de fua benevolentia impartiat, vt & tu
 fratres, & ipfe ex multis indicis cognoui: enitar, atque contendam,
 quod elficere poterò, vt tanti Regis nomen per me quoque pro-
 pagari in poffitatem. Omnino opus habeo in manibus vnum
 omnium difficillimum: de quo (vt video) ex Pauli fermonibus
 fatis cognofci. Sed tamen in maximis confictationibus altiffi-
 morum queftionum, dabo operam, vt mea diligentia ac labo-
 ris ftudij aliquis appareat: etfi, quod mihi per quam cecidit in-
 commode, quatuor iam menfib. valetudine aduerfa ab illo opere
 & cura fui diftractus. Sed & ego incipio ex morbo recreari, &

re de-

te depulso morbi periculo, tuam pristinam valetudinem recuperasse, vehementer lætor: neque me meam sperare propinquam iam salutem, quam te tuam adeptum esse iucundius mihi est. Verum de his hæcenus. Ego & tibi & Langeo fratri tuo pro vestris singularibus officiis maximas gratias ago: & par vobis studium, similemque voluntatem polliceor. Quod autem est fidelis veræque amicitia proprium, ut nunquam vestrorum exeat mihi ex animo memoria meritorum: id ita prestabo, ut vos nobis eiusmodi studia amorisque indicia tribuisse ne vnam ponit. Valete. Carpentoracti, X. Calend. April. M. D. XXXII.

III.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARP. IO-
anni Bellaio S. R. E. Cardinali S. P. D.

Nihil quidem ad me nouum, sed tamen & optatum semper, & gratum ex vrbe rediens attulit Paulus, cum de tua erga presentem se, meque absentem humanitate, beneuolentia, comitateque, plurima commemorauit. Quæ ego audiens, micaque vetera & perpetua studia erga te, & fratres tuos, animo recogitans, facile mihi persuadebam, quod tantum vobis honoris semper atque obseruantia tribuissem, quod tantum vos adamassem, omnibusque meis officiis vestram præcipue familiam ex omni Gallica nobilitate fuissem profecutus, positam à me operam perbene, idque iudicium, quod de vobis fecissem, non tam vobis laudi, quam mihi ipsi ornamento esse intelligebam. Fortes enim viros, & liberales, eisdemque magni animi, etiam consilij, tum autem omnibus artibus ingenius egregie institutos, florentes gratia, honore, nobilitate, cum amare ceppi, non solum saui illorum virtutibus, sed meæ quoque laudi consului: cum ex eorum amicitia factus ipse sum honestior. Neque hoc tamen malitiosè spectauit, ut ad meum commodum ista reuocarem: sed verò vestri memores, vestra virtus, vestra dignitas ad singulare quoddam de vobis iudicium adduxit. Et si (quod cum pudore quodam loquor) eos ex tua beneuolentia fructus percipio, ut quasi hoc ipsum ante prouidisse & spectasse quodammodo videar: ut quod egisti proximè in altero illo fratris mei filio, quem in clientelam & domum tuam receptum, non solum opibus sustentas, quod ipsum per se magnum est: sed & (quo nullum signum amoris nobis illustrius præbere potuisti) consilium ipse dedisti Paulo, autorque fuisi, ut eum potissimum familiaritate tua deuinciret: quò mores adolescentis, qui videbantur esse inconstantiores, tuæ grauitatis nutu coercerentur. Hæc res, etsi præter animi mei sententiam sic acta est (ego enim aliam quan-